

KARTA KURSU

Nazwa	HISTORIA POLITYCZNA WŁOCH XIX i XX WIEKU		
Nazwa w j. ang.	POLITICAL HISTORY OF ITALY, XIX and XX CENTURY		
Kod		Punktacja ECTS*	1
Koordinator	dr hab. Stefan Bielański, prof. UP	Zespół dydaktyczny	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zasadnicze cele kształcenia to: przekazanie wiedzy z zakresu historii politycznej Włoch w XIX i XX wieku; wykształcenie umiejętności kojarzenia faktów politycznych, gospodarczych i społecznych, a także poprawnego posługiwania się terminologią historyczną właściwą historii politycznej omawianego okresu dziejów Italli. Istotne będzie zarazem kształtowanie u studentów umiejętności określania stanu zdobywanej wiedzy oraz jej pogłębiania.

Warunki wstępne

Wiedza	Ze względu na charakter ogólnouczelniany treści wykładu prezentowane będą od podstaw.
Umiejętności	j.w.
Kursy	j.w.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Zna podstawowe pojęcia z zakresu nauk społecznych i humanistycznych. W02. zna podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych. W03. Posiada uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię z zakresu historii politycznej oraz elementy metodologii dotyczące procesów historycznych	Wykład dla różnych kierunków.

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Posiada umiejętność analizy, oceny, selekcji oraz korzystania z uzyskanych informacji z zakresu realizowanego przedmiotu U.02. Posiada umiejętności obejmujące formułowanie i analizę podstawowych problemów badawczych w zakresie historii Włoch XIX i XX wieku. U.03. Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem dostępnej literatury przedmiotu oraz formułowania własnych wniosków	Wykład dla różnych kierunków.

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie K02. Rozumie potrzebę poznawania przeszłości innego kraju. K.03. Potrafi współdziałać i pracować w grupie.	Wykład dla różnych kierunków.

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15	-								

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład oraz dyskusja nad zagadnieniami prezentowanymi w trakcie wykładu.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01										X			
W02										X			
W03										X			
U01								X					
U02								X					
U03								X					
K01													X
K02													X
K03													X

Kryteria oceny	Uczestnictwo i aktywność na zajęciach. Krótka praca pisemna.
----------------	---

Uwagi	Autor kursu jest specjalistą w zakresie dziejów politycznych Włoch oraz historii włoskiej myśli politycznej.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Włochy w epoce Rewolucji Francuskiej i Cesarstwa Napoleona (1789-1815). 2. Włoska myśl polityczna I połowy XIX wieku (Gioberti, Cattaneo, Mazzini). 3. Proces zjednoczenia Włoch (od 1848 do 1870). Rola Garibaldi, Cavoura i Wiktora Emanuela II. 4. System polityczny zjednoczonego państwa włoskiego. Liberalizm włoski i rola Giolittiego. 5. Sytuacja Włoch na przełomie XIX/XX wieku. Konflikty społeczne i polityczne. Anarchizm i socjalizm. Kolonializm. Irredenta i nacjonalizm. 6. Udział Włoch w I wojnie światowej. Koszty wojny. „Kalekie zwycięstwo”. Gabriele D’Annunzio i Fiume. 7. Przejęcie władzy przez Benito Mussoliniego (1922). Faszyzm: doktryna i praktyka polityczna 1922-1943. 8. Rola Włoch w polityce europejskiej w latach 30-tych: od samodzielności do sojuszu z III Rzeszą. 9. Udział Włoch w II wojnie światowej (od 1940). Włoska Republika Społeczna (1943-1945). Resistenza i upadek faszyzmu. 2 Korpus Polski na froncie włoskim (1944-1945) 10. Przemiany ustrojowe na przełomie lat 40. i 50. Odbudowa gospodarcza. Rywalizacja chadecji i komunistów (Alcide De Gasperi i Palmiro Togliatti). 11. Włochy w Sojuszu Atlantyckim oraz w procesie integracji europejskiej. 12. Włochy lat 60. i 70.: „cud gospodarczy”, kontestacja młodzieżowa, terroryzm skrajnej prawicy i skrajnej lewicy (Czerwone Brygady – porwanie i zabójstwo Aldo Moro). 13. Włoska scena polityczna I Republiki. Chrześcijańska demokracja, lewica i partie laickie (Giulio Andreotti, Enrico Berlinguer, Bettino Craxi, Giovanni Spadolini.) 14. Koniec „zimnej wojny” (1989). Kryzys wewnętrzny lat 90-tych. Mafia sycylijska. Rozpad tradycyjnych partii politycznych. 15. Włochy we współczesnej Europie. Nowe siły polityczne (Silvio Berlusconi). Wybory parlamentarne od 1994 do 2018.
--

Wykaz literatury podstawowej

J.A. GIEROWSKI, Historia Włoch, Wrocław 1999
Ch. DUGGA, Historia Włoch, Wrocław 2009
S. BIELAŃSKI, Włochy, w: Encyklopedia Historyczna Świata, t. IX, Kraków 2001

Wykaz literatury uzupełniającej

M. ŻYWCZYŃSKI, Włochy nowożytne 1796-1945, Warszawa 1971
M. CLARK, Współczesne Włochy 1871-2006, Warszawa 2009
T. WITUCH, Zjednoczenie Włoch, Warszawa 1978
T. WITUCH, Garibaldi, Wrocław 1983
J. UGNIEWSKA, Giuseppe Mazzini – historia jako narodowa terapia, Wrocław 1986
S. BIELAŃSKI, Tradycje federalizmu we Włoszech, Kraków 2002
W. MISIUDA-REWERA, Języki mniejszości i migracje w pejzażu kulturowym Włoch, Lublin 2015
W. KOZUB-CIEMBRONIEWICZ, Doktryna i system władzy Włoch faszystowskich na tle porównawczym, Kraków 2016
D. MACK SMITH, Mussolini, Warszawa 1994
B. BANKOWICZ, Mussolini Benito, w: Ilustrowany leksykon historii XX wieku, Kraków 2000
G. ROCHAT, Włochy na wojnie 1935-1943. Od podboju Etiopii do klęski, Oświęcim 2015
M. PARKER, Monte Cassino. Opowieść o najbardziej zaciętej bitwie II wojny światowej, Warszawa 2005
A. FRIEDMAN, Berlusconi. Moja droga, Katowice 2015

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	2
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	2
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	3
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1